

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIEN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ СОЮЗ В З'ЛУЧЕННИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIEN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXIX ЧИСЛО 57. ДЖЕРСІН СІТІ, НА ДМ. ЧЕТВЕР, 30-го МАРТА, 1921. VOL. XXXIX, No. 57. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, MARCH 18, 1921. THREE CENTS

Американські юнії зривають з інтернаціон. організацією.

АМЕРИКАНСКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ЗРИВАЄ ЗНОСИНИ З МЕЖНАРОДНОЮ ФЕДЕРАЦІЮ ПРАЦІ, ЗАКИДАЮЧИ П РАДИКАЛІЗМ.
ВАШІНГТОН, 8. марта. — Президент Американської Федерації Праці, Самуель Гомерс, повідомив нині Межнародну Федерацію Праці в Амстердамі, в Голандії, що Американська Федерація Праці зриває зноси з тою організацією.
Хоч телеграма не носила причин зривання зноси, мимого загальною пропусканню, що причиною зривання була радикальність, як на розуміння провідників американських юніонів, політику міжнародної організації.

ЗА ОДНОЮ МЕЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЮ, А ПРОТИ ДРУГОЇ.

Постільний з'їзд Американської Федерації Праці відбувся в місті Монреалі, в Канаді. На тім з'їзді, Гомерс, котрий є великий приятель буюшого президента Вільсона, постарався, що з'їзд гомовував за Лієюю Народів. Справу приналежності до міжнародної організації юній додатково дуже довго, але дебати не скінчили і позовлено Гомерсови зробити на власну руку, що вживав за платівкою.
Гомерс виступав з критикою міжнародної організації юній та звелав її радикалізувати, на доказ котрого наводив такі факти, як те, що міжнародна організація юній протестувала проти пересаджування юній Гортону, малярський диктатором, та що вона видала поклик до святкування першого мая через популяризацію класна перебарання на народ промислу. Значиться, причина Гомерсового поступку така, що вся Межнародна Федерація Праці соціалістична, а Гомерс консервативний.

ВЕЛИКІ РІЗНИЦІ ЗМЕНЧУЮТЬ ЗАПЛАТУ ЧЕТВРЬ МІЛІОНОВИ РОБІТНИКІВ.

ШКАГО, 8. марта. — На всіх різницях великих різницьких підприємств Америки прийшло повідомлення до робітників, працюючих в них, що їх робітниця заплата буде обнижчена о 12 1/2 відсотка (о одну осмью частку) та що осминадцятий день праці, заведений після війни, буде знесений. Ст звинжиза відноситься до 50,000 робітників в Шкаго та яких 150,000 робітників по других місцевостях.

ГРІЗЬБА СТРАЙКУ

В справі сего звинжизна відбудється в Омага, в стейті Небраска, дводневна конференція представителів юній робітників, занятих в різницях. Юній провідники казали, що 90 процент сих робітників є організованими та що вони вийдуть на страйку, як так порішати конференція. Ті юній організовані коло 200,000 робітників, працюючих по різницях. Більшість тих робітників є с нефактори. Вони заробляють по 53 центи на годину. Попри Шкаго важними оскаржани різними є міста: Ст. Луїс, Канзас Сіті, Індіанополіс, Ст. Пол, Ст. Джозеф, Сіас Сіті та Форт Ворт.

ЗНИЖЕННЯ ЗАПЛАТИ НА ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

Нью Йорк, 8. марта. — Зелізняці „Ді Нью Йорк Централ“ повідомляла представителів своїх робітників, що з днем 1-го цвітня вона звинжизує їх заплату пересічно о 27 процент.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КАРДИНАЛ НА ПОМІЧ ІРЛАНДІ.

Нью ЙОРК, 8. марта. — Кардинал Гібсон вїдав звину, в котрий похвалє зусилля Американського Комітету для Помощи Ірландії, підчеркує несектарський характер комітету та просить усіх Американців, а передовсім католиків помогти терплячюю наседною Ірландії.

ДЕРЖАВНИЙ ДОВГ АМЕРИКИ ЗРІС О 263 МІЛІОНИ ЗА ДВА МІСЯЦІ.

ВАШІНГТОН, 8. марта. — Ананду Мелон, секретар скарбу в кабінеті Гардінга, вивисав лист до банкових інституцій Америки, в котрий заявляв, що скарб держави опирається на доборих засадах, але находитесь в невідповідній стані, бо довги збільшилися о 263 міліони від 31. грудня посьогоднього року. Тому він радить завести великі ощадности в уряді.

СУД ПІДДЕРЖУЄ НЮІОРСЬКИЙ ЗАКОН ПРО НАСМ МЕШКАНЬ.

ОЛБАНІ, 8. марта. — Апеляційний суд нюйорського стейту постановив, що ухваленний нюйорський легіслатурний закон про виваж мєшкань, котрий дав велику охорону для найбідніших мєшкань перед здирством зі сторони власників домів, не противиться конституції, бо законодавча власть має право обмежати власність домів, коли вона бачить, що сього вимагає дубльований інтерес.

АМЕРИКАНСЬКА ВІЙСКА ЛИШУТЬ СЯ НАД РЕНОМ.

ВАШІНГТОН, 8. марта. — Після першого засідання кабінету Гардінга, подано урядово до відома, що американський уряд не думає тепер вивофувати американських війск знад ріки Рену в Німеччину.
Рівночасно члєни кабінету дали до арозуміння, що правительство слїдить добре за справою Німеччини та що в найблизчі будумотки вивідать в нїй справу публичну, а заву.

ГЮЗ ХОЧЕ ОБМЕЖИТИ ЧАСОСІЙНІ ВІСТІ ПРО ЗАГРЯНІЧНЕ МІНІСТЕРСТВО ДО ОФІЦІАЛЬНИХ ВІСТОК.

ВАШІНГТОН, 7. марта. — Секретар сгєту Гюз заявив газетарям, що він буюви дуже радий, якби часосіи обмежувати свої вїсти про діяльність департаменту сгєту (міністерства заграничних справ) до вїсток, виходячих офіційно від сего департаменту.

СУДОВИЙ НАКАЗ ПРОТИ ЮНІУ.

Нью ЙОРК, 8. марта. — Найвїсний суд прихилився до просби вавської фірми Скокльї і Ко, котра просила суд о вивіданє судового наказу ликетования перед їх шапою, локи не буде порішена справа сєтї фірми проти кравецької юнії Амалгаїтєд Клодїнд Воркерс оф Америка о відшкодованє. Суд признав слухніть позовнікови і видав орєчєнє, котрє значно обмежає право юній робітників виставляти ликетї перед шапами, в котрих є страйк.

БІПКА ЗА УВІЛЬНЄННЄ УВЯЗНЕНИХ.

СКАТБОРО, (Алабама), 6. марта. — Пітняйцять члєнів юній фармерів-арєндаторів напали на тюрму в Стівєнсон і хотїли увільнити чотирох своїх товаришів. Межи ними є горожанамі і поліцією пришло до боротьби на револьвери. В битві не погіб ніхто, але п'ятьох вивозлєтїлє ранєно. Увільнєних вивозлєтїлє замкєно в тюрмі.

Заступник шерифа зі Стівєнсон переловив громаду члєнів юній фармерів-арєндаторів, як вони збиралися на одну зі своїх річниць прогюлювати, підчас котрих вони теріорували фармерів з окардії. Шериф потрафив зарєштувати чотирох з них. Их осаджено в тюрмі в Стівєнсон.

Нині рано громада товаришів арєштованих пішла до тюрми і почєла стрїпати до вїдвінїків і сєрєжурчих вїзничів. Мішанї міста, удерєжувєтї по наближачисья напад, побігали за зі сїчї домів і стали на помч уряднікам. Попадає правдиво битва на вулицях міста, в котрій ранєно нападочник і відобрано увільнєних вїзничів.

ДОНОСЯТЬ, ЩО РЕВОЛЮЦІЙНИМ РУХОМ В РОСИ КЕРУЄ КЕРЕНСЬКИЙ.

КОПЕНГАГА, (столиця Данії), 8. марта. — Телеграми, якї сьогодня одєржано з Гєлсінґфорсу, столиці Фінляндії, доносить, що революційним рухом в Кронштадті керує Александр Ф. Керєнський (соціаліст-революціонер, трудник). Бувший російський прем'єр перед більшовецькою революцією в 1917 році.

ТУРЕЦЬКІ ПОВСТАНЦІ НА КАВКАЗІ.

ЛОНДОН, 8. марта. — Телеграма Бюро Райтера доносить, що турецькі націоналісти (військо повстанця Кємал паша) заняли місто Батум на Кавказі (що належало до давньої Росії).

ЗАГОВІРНИКИ УБИЛИ ЕСПАНСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА КАБІНЕТУ.

МАДРИД, (столиця Іспанії), 8. марта. — Нині вечером убито єспанського прем'єра кабінету, Бауєрєа Дата.

Цього напало кілька осіб як їхав з парламентом автомобіль, і вбили його вистрїлами з револьвера.

Дійсний убийчик їхав моторним біциклем і по атенатї втік.

Заговірники вбили теж шерифа автомобілю, яким їхав прем'єр Дато.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

УКРАЇНСЬКА „ОРЛЕАНСЬКА ДІВЧИНА“.

В Київщині на Полтавщині прославився відлїт повстанців, що борється проти більшовицьких наїзників, під провідом Маруєї Соколовської.

БЕРЛІН, 9. лютого. — До тутешніх часосіиїх наїслапа вєтка з українських жєрєв, що в Київщині і Полтавщині гомонїти по сєлах слава українською повстанцю відлїду дївчинин-козачки Маруєї.

Та Маруєа була славською вчителькою, а потім догадалаємко ранєних і хорих при Українському Червоному Хрєстї.

Вона є сєстрою одного з найзавзятїших проти-більшовицьких вождїв на Україні, отамана Соколовського, котрий згинув в боротьбі проти більшовицьких. Більшовицьким військом її батька, матірї і оставших сєбє двох братів, вона аїмашисья сама круглою сиротом і вступила до війська повстанців яко жовнір-радівни, щоб вїдїмстити в боротьбі проти більшовицьких наїзників смєрть своїх ріднї та вїдати життє за освободженє рідного краю з московського наїзду.

Повстанці покинули її на вождя одного відлїду, який звєдєть „відлїдом Маруєї“.

Той відлїд значє вєроємовно по сєлах в Київщині і в Полтавщині. Маруєа є дуже завзятїм борєць. В відлїдї тає в найвїсній бої з більшовицьким і все виходить побїдно.

„Сєсїїні“ всєгда пїлнєтуть „відлїдї Маруєї“ і оповїдають, що вона має таку силу, що одночасно заявляє в двох або трох сторонах. Другіє поясняють сє тим, що є також другї українські дївачки, котрі вступили до війська повстанців борєтисся проти більшовицького наїзду на Україну, а сєляни, котрі Маруєї не знають, кождо козачку називають Маруєсою.

ЧОГО У НАШОМУ ЛЬВІВІ ЛЯХИ ВИМАГАЮТЬ ВІД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.

Вважають університет за „польський“ і вимагають від українських студентів зрєднє свого народу.

„ЛьВІВ, 16. лютого. — Щоб вїяснити можливості вгнуду української молодїжи на львівський університет, делегату української молодїжи була у всіх університетських властїях. Першїй раз була згадана делегату в ректорї і всіх деканів в днях 10. 11. грудня м. р.“

Ректор, як і всі декани, заперїли про своє трїхлітєнє зв'язанє до домагань української молодїжи. Однєк ректор заявив, що його обов'язкує розпорядок варшавського міністерства освіти, котрий каже, що на університет можїв приймати тільки сїх, котрі предлають послїдєнє, що служили в польській армії, згєднє, що до жєнщин, що служили в польській армії або в польських „народних“ організації. Ректор старєсья оповїдати сє розпорядком тим, що польська молодїж також не студіює, що декані єдє на фронті; що декан (полювима груднї, 1920) вивисався на університет зсєго бїля 400 Жидівко, а Польська дуже мало. З Українців будуть прийняті тільки ті, котрі вважуться послїдєнє, що служили в петлєрвїйській армії.

Дєшо лєгліише заступав згаданий розпорядок декан ДА“.

правничого факультету, котрий сказав, що рубрика державної приналежності може бути вивисана.

Декан філософського факультету пояснєв, що крім писаної інструкції має він також не писану, котра його теж обов'язує, а котра каже, що прийняти на філософський факультет можє вїн тільки того, на котрого прийняте згєднєсь польська студєнтська оєдєнєтка, з якою радить вїн делегатуї перебалачати.

Декан медичного факультету сказав, що вїн прийнятимє тільки сїх, які напишуть, що є горожанамі Польщі і предлають послїдєнє, що не виступали ворожо проти Польщі.

Дня 31. сїчня с. р. була знова делегатуї Українського Студєнтського Союзу в ректорїї львівського університету. Делегатуї прийня заступачючий ректор проф. Сєрєдзкий. Делегатуї вручила йому ухваленї студєнтським Зїздом резолюції і просила о інформації, щодо приминання українських студєнтів на львівський університет. Проф. Сєрєдзкий заявив, що тепєр паєну на львівському університеті „безкультує“, тому, що ректор повисав до дїмїсії, а прєфектор хорий, і давнєго вїн саміи не можє дає делегатуї вичєрпуючий пояснєнє. Резолюції вїн приймєє і предлає їх нововибраному ректору. Щодо приминання українських студєнтів на львівський університет вїн стверджує, що є чєсто політична справа, котра можє бути вирішена вгльїм політичними чинниками обох сторін. Розпорядок варшавського міністерства освіти з дня 15 м. р. шє їй досї обов'язує; приймєється орєкє на університет тільки тих, що внакнєтуть послїдєнє, що служили в польській армії. Сїх, котрі служили в петлєрвїйській армії, приймєється тільки тоді, коли їм послїдєнє повернутий львівське Д. О. Г. Кожий, що хочє бути прийнятий на львівський університет, мусить написати, що признаєтьєсь горожаном польським.

Делегатуї ствердила, що приймєється на львівський університет також тих, котрі предлають послїдєнє польських старост, або польських організації „народових“, що вони львовляно захищували і не виступали ворожо проти Польщі.

На основі таких „документів“ вивисався досї всєго кільканаїзді Українських студєнтів. Імєє їх будуть поданї на днях до принайдного вїдєма.

ЩО ЗНАЧИТЬ СОЮЗ У ПОЛЯКІВ?

Як Польки доєржувать союз з Петлєрою?

Польський міністер внутрїшніх справ Скудєльський, в розмові з корєспондєнтом варшавської польської газети „Ручєч-посполїта“ заявив між іншим таке:

„Сїлюю умови про вступний мир; як польський уряд виконує як найточнїше і далї виконувати задуумє, українські війська, які перєйшли границї польської держави, негайно розоружєно, а давнїх члєнів українського уряду трактують польські властї упродї як прийнятї особии, що пишуть заступу в територїї польської рєспублїки.“

Усєля урядова зв'язь з будишим українським урядом перестала існувати“.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНА НАХОДИТИСЯ ЧАСОСІЙ „СВОБОДА“.

Проклямація президента Еберта до німецького народу.

ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ КАЖЕ ДО НАРОДУ НІМЕЦЬНИН, ЩО ЗАНЯТЄ НІМЕЦЬКОЮ ТЕРИТОРІЄ Є НАСИЛЬСТВОМ, ЯКОМУ БЕЗБОРОННА НІМЕЦЬЧИНА НЕ МАЄ ЗМОГИ ПРОТИВІТІСЬ.

Звизєє нарїд занєтї землї до спокію і вїри в побєду правде над сілюю.

БЕРЛІН, 8. марта. (Еосєсієтєд Прєс). — Фрїдрїх Еберт, прєзидент нїмецької рєспублїки вивисав нині проклємачїю до який заявив, що Німєцщина не має змоги ужити сили, щоб виступити проти насильних способів, яких алїянти вживають для зашїтти дальшої територїї, але що вона мимого протєстє рїшчуо проти явного нарєшення мирового договору.

Проклємачїя прєзидента Еберта звучить: „Громадяни: — Наші противники у світовій війні нажили нечуванї домаганє, які є не можливї до здійснєня. Не дїє шє ми єдє з нашї дїти і внуки стависья між робїтничим повстанкамі наших противників бєрє наш пїдїснє. Нам казали підписати контракт, який виконати не вистарчило би і праці гєнєратїї.“

„Ми не можємо на-нього згєднитисья і ми не згєднимє. На-ша чєстє і самопанова сїюю нам не позволєє.“

„Явно зломивши версальський мировий договір, нашї противники їдють заняти більшє нїмецької територїї.“

„Але ми не маємо змоги станути сілюю проти сили. Ми є безборонні.“

„Однєчє вєстєки ми можємо кричати, щоб вичути ті, що вимють єє пїзнати гомєрє правди.“

„Щодо зтоплатє сілюю.“

„Шлїй нїмецький нарїд терпїть разом з тими нашими горожанамі, котрих примушено терпїти чужє панованє. Той смутак мусить нас зєднїти в одно-почуванє, в одну волю.“

„Братї-горожанї! Приїмїть, сє чужє панованє з великим достойнїством! Зєдєржїть вїдмєжє поведєнє! Не даєтьє спокунати до нерозважних вїчникї! Будьтє терпєливї і майтє вїру!“

„Правїтельство рєспублїки не спочинє, поки чужа сіла не уступитє перед нашим правом.“

„Фрїдрїх Еберт, прєзидент Нїмецької Рєспублїки“.

АЛІЯНСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ ТРИ НІМЕЦЬКІ МІСТА. ВІЙСКА УВІШЛИ ДО МІСТ У ВТОРОК РАНО.

Населєнє міст прийняло окупацію бадєжкою, лишє молодїж уладує демонстрації.

ДИССЕЛДОРФ, Німєцщина, 8. марта. — Французькі, британські і бельгїйські війська заняли сєгоднє, згєднє з постановою алїянської Найвисшої Ради дня 7. с. м. в Лондоні, нїмецькі міста Дїссєлдорф, Дїєсбург і Рурт, сє найбїльшого вивпаду або замїщення.

З вїскового погляду завіттє сїх трох нїмецьких міст будє до велими просторо річю. Алїянські війська рушав в похід у второк рано. Французькі війська будє вє досїта в походи.

Як стало свїтанити, рушави передні сторони, супроводженї тенками і машинними крісами череди дєссєлдорфських міст. Понєд містом літали два відлїди англїйських мїтаків і чотирї відлїди французьких лїтаків. Коло 7-мої години рано будє занятї рїнок міста і головні стратегїчнї місця та центральні будинки.

Ужито 10,000 французького вїєка і 5,000 бельгїйського. Бритнїйського вїєка прибуло тільки два відлїди до Дїссєлдорфу, бо британськє окупаційну армію над Рєном зменшено черє вивисанє трох батальонів до лєбсїциту на Горшїїній Шлєск.

Рівночасно з походом вїєка на річї Рєнї появилсє коло міста Руррот алїянська флєтлєнд.

В занятїх мїстах командант алїянських окупаційних вїєск, французський генєрал Дєгут оголосив промїанжю до населєнєя, яку порозалїлювано по публїчних будинках.

В тії проклємачїї сказаво, що алїянті заявлять три нїмецькі міста яко кару за невиконанє нїмецьким урядом зоб'язанє версальського мирового договору. Далїє сказано, що вїєськова окупація не будє мїнятиєсь до економїчного життя населєнєя, а навіть поможє в доставі продовїєнєя.

Публїка збиралєсь коло тих оголошенїє на мурах, але прийшла їй спокїїної бадєжкою.

Загалом населєнє тих трох нїмецьких міст прийняло прихід чужих вїєск вїлком бадєжкою, так начєб сє мешканцї до сїго обєждано.

Тільки вєчєром збиралєсь гурмами молодїж і співала нїмецькі патріотичнї піснї.

Кажуть, що буди розсїєтє з оружєм в руках.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ РУХ В РОСИ ЗМАГАЄТЬСЯ.

ЛОНДОН, 8. марта. (Еосєсієтєд Прєс). — Телеграма з Гєлсінґфорсу, столиці Фінляндії, до лондонського „Тамса“ доносить, що робітники в Петлєрбурді будуть проти насильної мобїлізації, та що вони втакували совєтські вїєка.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1883.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Table with subscription rates: One year \$7.00, Six months \$3.75, Three months \$2.00. Includes rates for foreign and postage.

Subscription information: Three cents the copy. Includes address: "СВОБОДА", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НАРОДНА ПОМИНАЛЬНИЦЯ.

День уродин Тараса Шевченка — 9. марта н. ст. — проголошено у Галичині день народної поминальниці. В сей день — день присвячений тим хто поклав свої голови за Рідну Землю, хто терпів за Неї та хто трудився для Неї — всім Галичина відає глибокий покланіх і пам'яті, хляпст свої голови перед Її заслугами і агадує їх з владкою і пошаною.

Український нарід у Старім Краю уладжує народну поминальню, святкує пам'ять всіх, хто заслужив ся для Рідного Краю. Що се значить? — Се значить се, що український нарід Старого Краю почуває своєю тісноу духоу зв'язь з тими Преподами, що жили на тій сучій землі давно чи недавно, що трудилися на ній і для неї, що горіли любовоу для неї та хто жили на не у спадщини не лише ту землю з її ріками, горами, нивами і лісами, але й свої діла і змаганя, своєї терпіння і своєї надії, своїх думки, почування і ідеали.

Український нарід Старого Краю почуває себе не диничним, але довірничим спадковцем тих традицій ім близьких Препадів. Задумавши, що він починаючи пам'ять отсих Препадів, тим самим шанує і цінує себе самого, цінує своє нардне достоянство, свою народну гордість і свого народоу духа. Отсея народна поминальниця се день духової зв'язі всіх поколінь укр. народа від сьогодні влад аж у сумерки найдалішій минувшини, се день Народного Духа.

Пошана минувшини, сильне почуте історії, повага для бувальщини народа, віддавання чести заслуженим препадом — се прикмети кожного зрілого, старокультурного народа. Лиш дикар котрий живе звиринним життям та котрому предки не лишили ніякої духової спадщини, не має історії, не гадає бувальщини, не має предків, котрих пам'яті він міг би шанувати.

І чим нарід старший, чим він більше зрілий, тим він культурніший — тим більш розвинене в него почуте історичности, тим більше він шанує бувальщину, тим усе більше шанує заслужени предки сего народу і своїх предка нарід шанує не себе, шанує свою славу і свою культуру, свої ідеали, шанує найкращі прикмети людського духа: характер, велике серце, жертвованне, любов народа, любов ближніх, патріотизм, героїзм.

Шануючи своїх заслужених предків, нарід сам робить сема стає лепшим; сам диває свого духа в гору, сам — стає свій харктер і своє серце, викрешує з себе пожертвованне, любов, патріотизм і героїзм — добуває з себе нової великої духової сили, що дивнує його, що не дають йому звернітись у упасти, що женуть його до боротьби за волю, за будучини, за красну долю, за гідну долю коліна народоу. Бо то, що нам принесли в жертву та чого до ковали для нас ті, що же на доконили світі, ми — живуче покіліне маємо відплатити тим, що придути по нас, нашим вучкам і правнукам та правнукам правнуку.

Клісичним припримом почитання предків є Китайці, величання "нарід осередка землі", яке себе самі здуку. Чиж не звучить народна гордість і пошана себе самих уже в тій надії: "нарід осередка землі"? І справді сей нарід має на що бути гордим: не лише на 300

мільйонів своїх дук, не лише на найбільшу національну територію на світі — але й на безперервну 5.000-літню традицію, на безперервну 5.000-літню культуру минувшини! Культурні предки, пошана тих, що в минушній вродилися для будучих поколінь, є основою всеї культурної реалії, моралі і патріотизму. Іх величання уперше є народний етикет (мораль), життєвих засад, патріотизму і людяности був Конфуцус — тисячі літ тому вад. Його дух до сегодіння вистає в цілім Китаю: в етиці, законах, літературі, державнім життю, в душі кожного Китайця. Його наука, вірші та притчі, витверждає від малу кожний Китайця як Китайця, та що цю науку — в день загальної поминальниці предків — палить кадила та кладе цвіттер предку, образом чи табличцею з іменем Конфуцуса. Се іх релігія і іх патріотизм рідничано. Почитають усіх предків, а Конфуцуса особливо, як vollпочлене божество іктер людської плоти; почитують іх рідничано як заслужених мужів своєї країни — "країни осередка землі" — за яких предки і сїдаїми мають їти гідну чю покілінь.

Бо нарід се не тільки ті, що живуть сегодін, але вкуні з ним і ті, що жили, і ті, що будуть же жити на його землі, як і ті рідні діти, і живим і мертвим, і ненародженим, в Україні і не-Україні сушим, братам моїм, мое дружноє посланье" — ось-як загітнував Тарас Шевченко свою найсильнішу науку. Своєю гонимляним серцем він відчув, до чого історичности доходить прагненню свого мозку і глибоким студіям минувшини і культури народа. А іменно; що нарід се духово влад всіх поколінь минувшини, сучасних і будучих певної людської групи. В тій будучій зв'язі між праїдами, сучасниками і правнуками лежить немирничість народа. Доки нарід має що загадувати, доки він має чю пам'яті шанувати, доки він свідомий своєї минувшини і своїх праїдів — доси він є народом і ніяка сила не годна стерти його з лица землі. Бо Дух, бо свідомість, бо сї іскри божої, що тлеє в наших серцях, не убоє, не спакує, не замуроче у в'язницях. Сей Дух — се той "вічний революционер" Івана Франка, що ніяка сила не зможе його.

"Вибраний нарід" — Жиди — найкращий зразок сего. Зв'язом та огнем використали іх з іх рідної землі Ассирії, Вавилонію та Римляне. Мільони їх лягло від меча, згинуло на хресті і шибеницях, згинуло в жертві неволі в чужім краю; тисячі і тисячі загинули в середньовічній переселенничості і ризнях та в новітній поротомі. А однак сей розпорознений в цілім світі Ізраїль не лише жив, але росте, але заховав свою окремішність, своє народне "я", свою традицію, свого народоу духа, пам'ять своїх пророків і безмежну тугу за "обитованним краєм". А однак він на всій земській одію тіло і одна душа. Се іх великі предки і пророки — Авраам і Мойсей, Ісус Навин і Самсон, Юдіта і Дебора, Давид і Соломон, Еремія і Езекиїл, Ісаї і Даниїло, Махавей і Бар-Кохба — живуть в їх душах і керують ними до сегодіння. І ведуть їх через сток і тисячі літ, через горе і муки, нужду і вигнання, через море народного терпіння і улокореня — до "обитованої землі", до Давиданоу, до волі і щастя будучих поколінь.

Ми, Українці, старий культурний нарід. Один з найстаріших в Європі. Коли Лондон, Париж і Відень були мало що в селани, коли Берлін, Москва, Варшава чи Вуцїєвське навіть не існували, ми іх збудували і забувдється сромотина, Даниїло Година. І оживне, бо слава — слава Україні!

або Но Юрку — над Дніпром пишався вже світлий гора і кипіло в неїм Козеродок культури, міжнародних зносин і державної сили. То, чого доконила Володимир Великий та Ярослав Володимир, літ 900 тому назад, жинсе же до сегодіння. Живе в кожній з нас: в тої чистоті, в мені, що пишу сї стрічки, в усіх нас, що говоримо українською мовою, щосьмо українського роду. Та культура, що ті огнища вони запалили на нашій землі, вона жинє в нас усіх, якої небуд ми класи, статусу, образования, партії чи світоглядя. Все ми просьяки нею і всі ми їти трійять покілінь вад і не сила жадному з нас вирватисє з її сильних, духових обійм — хїба, що покнєм своєю нацією, що запремє її, що зрадімо її, що станем байстрокими-перекінчиками. Але й тоді слідкує вона за таким невирим сином значє тїнь, будучи його докором його сумління, хробом, що глодає потайки його чїнечне серце.

МОЛІТВА.
Царям, вєсвітнім шинярям,
І дучаї таларі
І пугаї кулі ішпані!
Робочим головам, рукам,
На сїй обкраїній землі
Своєю Тї слух ішпані!
Тарас Шевченко.

Чи буде суц? Чи буде кара
Царям, шяртам на землі?
Чи буде правда між людьми?
Повинна бути, бо сонце стане
і оксервнєно землю спалити!
Тарас Шевченко.

ЖИТТЄ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.
Тарас Шевченко родився крїпацькоу дитиноу в селі Моршнцях, звєньгородського повіта, в Київщині, дня 9. марта (н. ст.), 1817 року-тому 107 літ.
Він 6 мая (н. ст.), 1838, йому було куплено волю. Мав він тоді 24 роки. На волі жив 9 літ.
Дня 19. чинця (н. ст.), 1847, його арештували як Українця і посліди в Петропавловську крїпницю в Петербурзі.
Потім його владі заложили в скардині і вивезли на мукі і неволі, на каторгу (примусову роботу) в Орську крїпницю в Уральській горі, над сибірськоу границю. На другий рік Шевченка перенесли до Оренбурга (300 верст від Орської крїпности), а в неволі в Новопетровську крїпницю над Каспійським морем. Десять літ терпів Тарас в далекій холодній пустині, над сибірськоу границю, перліть тяжкої мукі і тяжкої біди з тути за рідний край, котрий любив понад все. Десять мук і неволі в 1858, повалило класу Шевченка, що він знова дістав волю.

Узнавши його як мав 33 роки; продержали в неволі-терміні і в муклах мовно і літ. Випустили з неволі в 44-ому році життя.
Але по тих тяжких муклах він вже був зломаний старієм.
Прожив же на волі кілька три роки і помер на чужині, в Петербурзі, дня 10. марта, 1861-го року, тому 60 літ. Прожив 47 літ, з того 35 літ в неволі, 12 на волі.
Український нарід поховав його на Червоній горі в Києві, в Київщині, над Дніпром, згідно з його волею.

СЛУГАМ МОСКОВСКИМ І ПОЛЬСКИМ.
Раби, плішки, грьз Москви,
Варшавське світляне пліш!
Тарас Шевченко.

Гриць Круговий.
Ні, не пуста мія краї.
Ні, не пуста мія краї,
Він в синах, не лаврел,
Мов відроджений рай,
Розквітає свій тай.
Хмарч хорі у туман
Іх горі розповільняє,
Від Каману до Сєв
Він повстає, як колоса.

В ЗЕМЛІ.
То думки, що в умі крають,
Мені дуча по сїній зв'язі,
Серце бачить обшарпане у
Срїбні, теплі, мерехтливі.
То не сїя владє в долоню,
То спукнує в умі рай,
Розквітають сїї чарівні
Любі, тихі, золоті.
То гаки дуча розбувають
Наче струн ніхїх туба.
Мов чїкаєй, вєсєля до кїпач —
Милі, радісні, бєсєтє.
Роман Заводенко, ученик гімна.

НОВИЙ КАТАЛОГ КНИГАРНІ "СВОБОДИ".
Винє вийшов з друку новий каталог книгарні "Свободи".
Він має 8 сторін великої 8-ки, друкований на 2 шпальти і є поділений на отсі розділи: 1) Вказівки для замовлюючих книжок. 2) Книжки накладу "Свободи". 3) Книжки різних американських видавництв. 4) Книжки старокравчих видавництв. 5) Тетральні бібліотека. 6) Партитури до театральних штук. 7) музичні твори. 8) Мультипенніс і книжки богослужбної та реалієв. 9) Друки. 10) Переплетенніс і книжки. 11) Портретні. 12) Матр. 13) Пдручнички до освітєних горюванств.
Сей каталог вислаємо ДАРОМ кождому, хто прише на нам свою докладну адресу. Замовленє просимо адресувати так:
"СВОБОДА", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ЗАПОВІТ.

Як умру, то поховайте мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Україні мийй:
Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Було видно, — було чути,
Як реве ревуничи,
Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожоу, — оттоді
І лани і гори —
Все покинати і полиню

До самого Бога
Молити ся. А до того —
Я не знаю Бога!
Поховайте та вставайте,
Кайдани порвите,
І вражоу злою кровоу
Волю окропите!
І мене в сїм'ї великій,
В сїм'ї вольній, новий,
Не забудьте поминути
Не лани, тихим словом!
Переклад, 25. грудня 1845.
Тарас Шевченко.

Тарас Шевченко в молоділі вілі.

ТАРАСОВИ ШЕВЧЕНКОВИ.

Він був мужичка дитина, а став владарем в чорній дуча. Він був крїпак, а став величнем в царстві людської культури.
Він був невчений ляїк, а показав професорам і книжним вченим нові, ясні і вільні стежки.
Він десять літ стогнав під мускетом російського салдата, а для свободи Росії вчинив більше ніж десять побідних армій.
Доля пересіла влад його за життя, скільки могла, а прещини не змогла перемітити золота його душі в іржу; його чоловічювність в невинстві і поторуду; його божественного довіря в розпукі і песимизм.
Доля не шадна його мук, але не поскупилає і радошчани, які пили з здорового жерела життя.
А однак що найкрасше і найцінніше, вона відмовилась дати йому, аж звала його смерть — а то непрямоначу славу і вєа наново розвітачучу радість мільйоніх сердець, яку виключить його творчі.

Тим був і є для нас Українці Тарас Шевченко.
Іван Франко.
TO TARASS SHEVCHENKO.
He was a peasant's child, yet he became a sovereign in the realm of sentiment.
He was a serf, yet he became a giant in the realm of human culture.
He was an uneducated layman, yet he showed book-learned professors and scholars new paths that were bright and free.
For ten years he groined in prison, under the market of a Russian soldier; yet for the freedom of Russia he died more than ten victorious armies.
Fate tried him as much as she could, during his life; yet she was not able to transmute the gold of his heart into rust, his love for mankind into hatred and contempt, his divine faith into despair and pessimism.
Fate did not spare him suffering; but she was not illiberal with her joys, which flowed to him from the fountain of healthy life.
Fate denied him, until he was prostrated by Death, what is most noble and precious — everlasting fame and the happiness, over blooming anew in millions of hearts, which his masterful works afforded.
That is what, for us Ukrainians, was and is Tarass Shevchenko.
IVAN FRANKO.

Шевченко співєє усього українського роду.
Шевченко поєєт всіх бідних, угнетєних і пересілаєних.
Шевченко терпів за всі мунічи гріхи Українці і оставив гідну культуру покіліню українського роду спадщину, якою має викунити Україну з неволі.
Шевченко дав 11 літ неволі і тяжких терпінє за Україну.
А ми, що маємо їти його сїдаїми, тільки труду і жинції зложили на той жертовний, на якого Шевченко приніс волю, надлюдську жертву?
Без нашого труду і без жертин нашої сама спадщина, яку оставив нам Шевченко, України не виродить.
Він оставив її живим людям, а живі люди розумють і доклязують, що жинє — се боротьба.

ВЕСЕЛІ ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

Буде мати сей, хто одержить з Америки зелені американські долари. Задля сего...

Доларюв чехи виснажили до тепер, ринков поклали майже вартісним, тому, що банки в старім краю не видають американські долари, лиш Польські Марка, а пригнї не видають польської вартісности американського долара.

СКОРІСТАЙТЕ ЗА НАГОДИ Вашим найдорожчим в старім краю вишїте сейчас американські долари, за котрі ми вноши гарантуемо і відповімо.

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

Банк отворений щоденно від 9 години рано до 8. вечером.

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З ФІЛАДЕЛФІ ДО ГАМБУРГА

Відходить корабель дня 25 марта, 1921.

Як маєте паспорт та просимо задаткувати як найкраще, бо шифа буде скоро заповнена. Як немаєте паспорту так ми вам виробимо.

Справжньому родилин з краю. Переїздимо гроші до краю через Земельний Банк у Львові.

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc. 322 North 8th St. Philadelphia, Pa.

Columbia

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНІ І ВЕЛИКОДНІЯ МУЗИКА

- Дурний Степанко, Д. Медовий, тенор і Р. С. Солонько, сопран.
- Голова, голосишня, Д. Медовий, тенор і Р. С. Солонько, сопран.
- Банаура, М. Лебеденко, тенор.
- Ой летля голосишня, М. Лебеденко, тенор.
- Ой сета до сета, Гали Писменина, сопран.
- Ой на горі терні, Гали Писменина, сопран.

Українські рекорди Колумбія є знаменитими рекордами і виконані українськими артистами.

ІМІГРАЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО ПОМОЧІ

Львів, видені, чехи, яєлонне німецьке, угорська Україна, мункачів.

ІМІГРАНТ АНД COMPANY, INC. 49 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK CITY.

ГЕКЛО В ХАТІ!

З життя НАРОДА в ОДИН ДІ. ЦІНА 15 ЦЕНТИВ.

В СПРАВІ ОБОРОНИ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Голос України за Вунсакет, Р. Ай., до українського загалу в Америці про те, як виступити до оборони законної львівської на-Владом Галицької України.

Вунсакет, Р. Ай., 8. марта, 1921. Сиджу в місті Вунсакет і пригадую, як тутешня так велика наша громада немовби задрогала. Переглядаю українські часописи, подібную також не багату роботу серед других наших громад в тім часі, коли наші Україну залили ліжкі орди і морудували безороними.

Чи нам тут годиться опустити руки і спокійно приглядатись, як Ліяхи морудуват наші і нищать все, що єсть у нас? Шоденсь доходять до нас не тільки часописі але й приватні листи, в котрих опісують нам о диких звіствах, яких допускаються Ліяхи нашім народам і чим ми тут маємо байдужо дрімати в так критичну хвилю? Ні! Нашим обовязком єсть не спати тоді, як наші мученики кличуть нас о ратунок! Ми повинні як найенергійніше взятись до праці.

Якнучо до Тебе, Українській Народ, не тільки в Зауочених Державах, але й в Канаді, і де тільки живе наш народ; Ми повинні в найближчій часі всі поодинокі громади зійтись і вислати наші протести проти польських злочинців. З усіх у нас поспімо нашими протестами і засипмо ними аляйтські держави, що ми ніколи не згодимся на ніяке нам чуже ярмо, а передівсь на ярмо львівське! Ми не жалюмо грошей на телеграми протестаній, не шукаємо тих, що може хось скаже, що нам не треба протестувати! Бо нам треба робити все те, чого вимагає наш народний обовязок!

Отже, браття, до роботи без ривка, бо нас прикриє і пекучий сон, і влітку холод і голод і всіляку хужду і заразний хоробви. Ними помічи просить від нас, а нашим обовязком єсть ім ту жаді братів і сестер. Ми самі ім помічи, бо ім Ліяхи наш вічний ворог не поможє тільки того хоче, аби вони з годую мезерим, і аби наш рідний край злидох і захурих.

Отже, браття, до роботи без ривка, бо нас прикриє і пекучий сон, і влітку холод і голод і всіляку хужду і заразний хоробви. Ними помічи просить від нас, а нашим обовязком єсть ім ту жаді братів і сестер. Ми самі ім помічи, бо ім Ліяхи наш вічний ворог не поможє тільки того хоче, аби вони з годую мезерим, і аби наш рідний край злидох і захурих.

В КОЖДІ УКРАЇНСЬКІ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

КОСТЮМЕРІЯ „ПОЛТАВА“ випижає костюми до всіх українських представель по уміркованій ціні. По більшій інформації годіснитись: COSTUMERS POLTAVA, P. O. 2, Walnutport, Pa.

НОВИЙ ЛІКАР З УКРАЇНИ В НЬО ЙОРКУ.

Нью Йорк, Н. Й. Довідуюсь, що др. П. М. Кадець приїздив недавно з України і осів в Нью Йорку, де єсть відкрит свій сідкарський офіс. Др. Кадець відомий в широких кругах українського громадянства в старім краю, громадський діяч і передівсь як лікар. Давати ліка практикував в Києві; підчас війни працював в шпиталі Американського Червоного Хресту на Україні і в Галичині, а після революції видав свій тур і з'їздив Україною Червоною Хрестови. Турецький загаль в Лівню Хрестови мав багату практику його і в случаю потреби покористуватись помічю доброго лікаря і його порадю в рідній мові.

Др. Кадець приїздив з великих успіхів і хірургом. Офіс д-ра Кадеця міститься під числом 38 на Вест 120-ій улиці, поміж п'ятою і Ленюк свєсно.

НА ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Петерсон, Н. Дж. Вже від давнього часу чутти громади з усіх закутків Америки, що українські робитники закликають до купи і закладають ратунокві комітети для несення помічи братам потерпілим в святой війні. Тільки у нашій місцевості в старім краю, де єсть і жадної роботи дотепер ще не зачинали. Аж дня 6. с. м. товариство ім. Т. Шевченка, відділ 64 У. Н. С., відбуло митинг, на яким брати і сестри, а також деякі неспішні члени товариства ім. Галичини. До Комітету вибрані: Олександр Минаш, секретар; Теодор Гайда, секретар; Григорчук і Іван Гема, колектори.

Отже, браття, до роботи без ривка, бо нас прикриє і пекучий сон, і влітку холод і голод і всіляку хужду і заразний хоробви. Ними помічи просить від нас, а нашим обовязком єсть ім ту жаді братів і сестер. Ми самі ім помічи, бо ім Ліяхи наш вічний ворог не поможє тільки того хоче, аби вони з годую мезерим, і аби наш рідний край злидох і захурих.

За КОМПЕТ: Олександр Минаш, секретар; Ігнатій Нішан, касир; Теодор Гайда, секретар.

В СЮ НЕДІЛЮ БУДЕ В СИРАКІОЗ, Н. Й., УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІЩЕ.

Сиракюз, Н. Й. Дорогі браття Українці і Сестри Українці сі Сиракюзі і околиці! Нині, коли українська справа виходить на порядок денний, а Ліяхи бити, що і її народ, над нами приходить до кінця, то при остатку мититься над нашим так поневомим бідним народом.

Але коли тишні надбрасують цвіт української борби за волю народу гине по рижких львівських тюрмах тай таборках, коли на нашій рідній землі тьма тьма наших земляків скарка насущного хліба, — то не пора нам сидити із заложеними руками, тай ждати, коли Ліяхи вилучать Галичину тай Закарпаття, це так же ярмо на нас і на наш діт!

А поря всім нам якраз тепер подати ім як найбільш поміч в боротьбі за волю.

до КРАЮ На посліпних кораблях до ГАМБУРГА і ЛІВНІВ БЕ ПЕРЕСІДАННЯ. Ціна 15 центів. З життя НАРОДА на кораблі при легким запиті парю години. Наші кораблі вийдуть з мису Приладжайте сейчас гроші до: GREENTHREE LABOR AGENCY 122 New York St., NEW YORK, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРОСЕРНИКІВ І ДЕЛКАТЕСНИКІВ.

Наповніть свій скляк Мазолею. Це оголошення є одним із серій, яка тепер появляється регулярно у „Свободі“, щоби познакомити читачів з незвичною якістю славної американської куховарської оливи, Мазоля, і з великою нагодою, яку вона дає для тих господарів, що її уживають. Ви отже повинні поблизити свій засіб Мазоля, бо в додатку до тих костюмерів, що вже її уживають, багато більше личне в скорому часі її уживати.

Ті з ваших костюмерів, що ще в старім краю привичкались до доброї яриної оливи, переконують, що Мазоля є незвичною доброю для варення, печення і приладжування рижих салд. Коли вони раз спробують Мазолею, вони ніколи опісля не замінять її за жадну іншу оливу, ані за масло ані за смалець. Вони знають, що — купуючи Мазолею, платять лише за оливу, бо всі американські продукт, Мазоля є вільна від ввозного податку і перевозних оплат.

Це є лише кілька з причин, чому ошадні господарини уживають Мазолею. Бувайте приготовані на щораз зростаче домага- і вивісити, що маєте достаточний засіб Мазоля в своєму скляні.

Колі хто з ваших костюмерів не є вповні задоволений якістю її екonomieю Мазоля, ми дозволяємо вам звернути йому гроші.

По більшій інформації і ціни згодіснитесь до свого гуртирника, або пишїть впрод: CORN PRODUCTS REFINING COMPANY, 17 Battery Place, New York.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТА НА ВСІ ДІЛІ ІМІГРАЦІЙНОЇ СПРАВИ ПИШІТЬ ЗАРАЗ ТО ВАМ ОБОЖИВІТЬСЯ В СПРАВІ АМЛІТАЙНІ ПАСПОРТУ І ВСІ АМЛІТАЙНІ ПОДОРОЖІ.

І. ГЕРЦ, Банкір і Нотар, 224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛХ У. Н. СОКОЗА.

ВЕН ВУРТИС, ПА. Товариство ім. Гераса Шевченка, відділ 64 У. Н. С., відбуло митинг, на якому брати і сестри, а також деякі неспішні члени товариства ім. Галичини. До Комітету вибрані: Олександр Минаш, секретар; Теодор Гайда, секретар; Григорчук і Іван Гема, колектори.

ДЕНЬ, ЩО ОСТАНЕ ВСЕ У ПАМ'ЯТІ.

Колі хто з ваших костюмерів не є вповні задоволений якістю її екonomieю Мазоля, ми дозволяємо вам звернути йому гроші.

ЗМУШЕНИЙ ПРОДАТИ ФАРМУ

Змушений продати фарму. Колі хто з ваших костюмерів не є вповні задоволений якістю її екonomieю Мазоля, ми дозволяємо вам звернути йому гроші.

В КОЖДІ УКРАЇНСЬКІ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА НАДХОДЯТЬ.

Пора слати гроші своїм найдорожчим. Наші рати найтращі а наша обслуга найліпша. Наш банк доручає гроші в короткім часі.

AMERICAN UNION BANK

Main Office: John Kemeth, Pres. Branch: 10 East 22nd St. NEW YORK, N. Y. 1597 Second Ave.

ШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБИ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О КОБИЛЯНСЬКОЇ НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЕ КОПАЛА ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТИВ.

до УКРАЇНИ, ГАЛИЧИНІ І БУКОВИНІ так само як перед війною на кожду пристань. ШИФКАРТА на всі літні корабельні ПРОДАМО НАЙТАНІШЕ, а вську поміч перед відїздом одержить від нас даром. Наше КОНЗУЛТАЦІЙНЕ БЮРО ПАСПОРТОВЕ залагодить вську потрібне до подорожі до краю. Зголюються лише просто до нас особисто або листово. ЧИМ СКОРШЕ, ТИМ ЛІПШЕ. ГРОШІ до краю перешлемао найкраще, після денного курсу а услуга і ціна цілком безплатна.

Український Дім Банковий GOLDBERGER & GOODMAN, 136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

